Language consultations: electronic database

http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/1024

Question

Vai prievārds *uz* lietots pareizi frāzē ***tulkot uz latviešu valodu***?

Answer

Labāk teikt: ***tulkot latviešu valodā***.

Daudzas prievārda *u z* nozīmes latviešu valodā aizgūtas no citām valodām, tāpēc valodas lietotāji vienmēr aicināti izsvērt, vai konkrētā konstrukcija ar *uz* atbilst latviešu valodas normām. (Skujiņa, Valentīna. *Latviešu valoda lietišķajos rakstos*. Rīga : Zvaigzne ABC, 2014, 74.–77. lpp.)

Tā ir arī ar konstrukciju *tulkot no vienas valodas uz otru valodu*. Tradicionāli latviešu valodā tā tiek atzīta par nevēlamu aizguvumu no krievu valodas. Tās vietā ieteicams lietot *tulkot no vienas valodas otrā valodā*, piemēram, *tulkot no angļu valodas latviešu valodā*, *tulkot no franču valodas zviedru valodā* utt.

Lai arī šajā gadījumā prievārdiskā konstrukcija izsaka virzības nozīmi kā piemērā *pārsūtīt kravu no Rīgas uz Valmieru*, ne vienmēr galapunkta nosaukšanai izmantojams savienojums ar *uz*. Dažkārt precīzāk nozīmi izsaka lokatīvs, piemēram, *pārskaitīt naudu no viena konta citā* (*uz citu kontu* norāda virzienu, tomēr neapliecina jauno atrašanās vietu). Virzības nozīmē priekšroka lokatīvam, nevis savienojumam ar *uz* dodama arī tādās konstrukcijās kā, piemēram, *pārcelt nākamajā klasē* (nevis *uz nākamo klasi*), *pārcelt citā amatā* (nevis *uz citu amatu*). (Skujiņa, Valentīna. Latviešu valoda lietišķajos rakstos. Rīga : Zvaigzne ABC, 2014, 76. lpp.)

Tātad latviešu valodā nav vēlams lietot tādas konstrukcijas kā *tulkot uz latviešu valodu*. Tā vietā labāk lietot: *tulkot latviešu valodā*, *tulkot no latviešu valodas spāņu valodā*.

Sources

Skujiņa, V. *Latviešu valoda lietišķajos rakstos*. Rīga : Zvaigzne ABC, 2014, 74.–77. lpp.

Logina, S., Pēča, K., Pūtele, I., Zilgalve, E. Valodas konsultācijas. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi*. Populārzinātnisku rakstu krājums. Nr. 17. Atb. red. I. Druviete. Rīga : Latviešu valodas aģentūra, 2022, 273. lpp.